

Egy úri szabó és kétszer száz tű hossza

Hubert Éva: Édesapánk hányattatásai 1934-ben és 1944/45-ben (9. rész)

Amiről írni akarok, édesapánk története, aki világtételeben grafomániás volt, és írásainak töredéke ma is a tulajdonomban van. A történet főleg naplórészleteiből áll össze.

Édesapánk, Huber (későbbi névmódosítással: Hubert) Mihály (1909–1972) Szenttamáson (Srbobran) született, a családja később Zentára költözött, és itt ismerkedett meg majdani feleségével, Nagy Matilddal, az édesanyánkkal. 1934-ben, úri szabó lévén, zágrábi jó munka reményében gyalog indult el Zentáról Zágrábba...

I. Az út

Zentáról 1944. október 5-én, csütörtökön délután 5-kor indultam el német katonai teherautóval, hogy ügyvezető elnököm csomagjait Kaposvár–Lengyeltóiba szállítsam. A teherautó utasai voltak: egy kikkindai orvos, egy igazgató és a katona főhadnagy édesapja és ezek családja. Kb. 14-15 személy kuporgott a csomaghalmaz tetején. Magam is a hátsó részben, egy kb. 50 x 50 cm-es helyen kuporogtam, és hátulról a motálkóbúzs és a felszálló por csavargatták az orromat.

Este 7 órát harangoztak, amidőn Horgosra, majd 9 órakor Szegedre értünk. Szegedre beérve kellemes cigányzene hangjai szűrődtek ki az egyik vendéglőből, amely előtt autónk motorhűtés végett megállt. Nyoma sem volt a háborús hangulatnak, a kivilágítás nem szünetelt az utcákon sem! Betértünk a vendéglőbe, és jó pohár borral leöntve az ed-

digi utunk alatt nyelt port, 10 órakor már tovább robogtunk Kecskemét felé, ahova pontosan éjfélkor érkeztünk meg. Innen azonnal továbbindultunk, és másfél órai autózás után fél 2-kor egy téglagyár és katonai kórház előtt leálltunk, hogy autónk motorja és sofőrünk hajnalig kipihenje magát, és innen csak fél 5-kor folytassuk utunkat.

Október 6-án reggel fél 8 volt, amidőn autónk befutott Dunaföldvár-ra. Itt a német Gestapo udvarára állottunk be, ahol mosakodás és reggelizés vette kezdetét. Itt találkoztam az első zentai ismerőssel, Löw Sándor bútorgyárossal, aki itt német katonai szolgálaton volt. 11 órakor továbbindultunk, és fél 12-kor értünk autónk végcéljára, Cecére. Itt a sofőrök segítségével az állomáson lemálháztunk, és feladtam Méhész csomagjait Lengyeltóiba. Elbúcsúztam az igen barátságos és bajtársias kikindai német főhadnagytól és útitársaimtól, kik Bátaszék felé vették útjukat, én meg Sárbogárdra utaztam tehervonattal az állomásfőnök jóvoltából. Innen éjjel 11 órakor indultam tovább Dombóváron át Kaposvárra, ahova reggel fél 9-kor érkeztem.

Vonatom csak este 7-kor indult Lengyeltóiba, így egész nap Kaposváron unatkoztam. Közben a postáról telefonáltam Méhész testvérének jövetelemről, és kocsit kértem az állomásra. Innen sürgönyöztem haza a következő szöveget: „Minden rendben, hétfőn reggel indulok haza.” Nem tudom, hazaért-e valaha ez a sürgöny...

Megismerkedtem egy Zentán szolgált pánccelos katonával, és a váróteremben beszélgettünk, amikor fél 12-kor megszólaltak a szirénák – riadó volt. Futva igyekeztünk elhagyni a várost, annál inkább, mivel két héttel

előbb megbombázták a város nyugati, állomás melletti részét. A riadó fél 3-ig tartott. Visszatértünk a váróterembe, és unatkozva töltöttük el a hátralévő időt. Végre beszállás, majd kb. fél 8-kor elindult a vonatom a végcél felé. Lengyeltóiba fél 11-kor értünk, az állomáson egy behívott őrmester

várt kocsival. Hazaérve igen szívélyesen fogadtak, és melegített vacsorával vártak. Méhész László zászlós úr azt tanácsolta, pihenjek egy napot, azután utazzam vissza, de én valami megmagyarázhatatlan lelki kényszer hatására és rossz előérzettel eltelve elhatároztam, hogy mindjárt, azaz a hajnali vonattal már utazom is vissza, hogy mielőbb otthon lehessen enyéimnél.

II. Benyomások

Az utazás első szakaszán nemigen volt alkalmam az út gyönyörűségeit élvezni, mert autónk hátsó függőnye állandóan le volt eresztve.

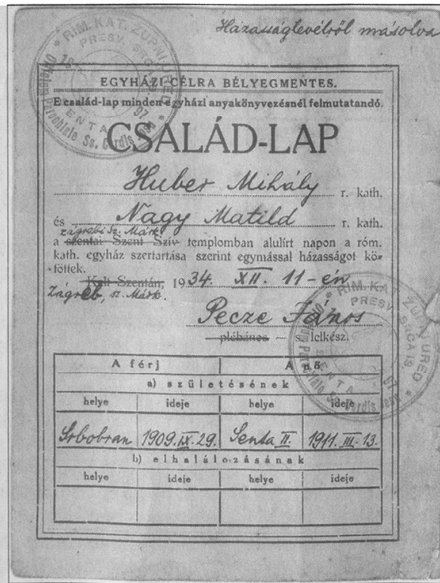
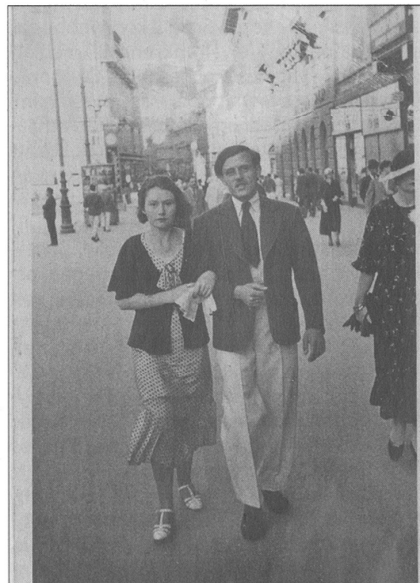
Kecskemét pl. gyönyörű város benyomását keltette, békésen pihent. Istenem, két nappal később már csaták dúltak fölötte...

Dunaföldvár zsúfolásig megtelve német katonasággal. Maga a város emlékeztet Belgrádra, van benne valami keleties, rendetlenség és zűrzavar.

Dombóvár: menekültek ezrei, a vonaton ökölharc a feljutásért, a helyért... Az országúton 10–15 km hosszú kocsikaraván menetel: menekülők. Az egész utazás olyan volt az érzésem, mint 1914-ben: fejtelenség. Rajtam kimerültség vett erőt, hiszen negyedik éjszaka nem aludtam...

Kaposvár: modern, gyönyörű város, az állomással szemben szép színház épülete, előtte hősök szobra. Dombóvár és Kaposvár között bombatölcsérek tömkelege. Lyukak, gödrök, fél házak, elröpült tetők mutatják, hogy erre is jártak.

(Folytatjuk)

SZÜLEINK ZÁGRÁBBAN 1935-BEN ÉS A HÁZASSÁGLEVELÜK